

16 juli 2023
(15de zondag door het jaar)

Anton Milh o.p.

Beste zusters en broeders,

Ik zal u een geheim verklappen. Als ik niet meteen inspiratie heb voor een preek, dan ga ik dikwijls spieken bij de kerkvaders. Bij de voorbereiding voor deze homilie was het van dat. Dus ben ik gaan bladeren. De vierde-eeuwse kerkvader Hilarius van Poitiers vatte perfect mijn eigen aanvoelen bij de Evangelietekst samen. In zijn commentaar op het evangelie volgens Mattheus kiest Hilarius ervoor om de parabel van de zaaier *niet* toe te lichten, want, zo stelt hij, “het is overbodig parabels uit te leggen wanneer Onze Lieve Heer dat zelf al zo goed gedaan heeft”. En inderdaad, vergeleken met moeilijke passages of zelfs hele boeken in de Schrift – zoals sommige brieven van Sint Paulus, of de Openbaring van Johannes – is de parabel van de zaaier van een ontstellende duidelijkheid. Deze gaat over de verkondiging van het Woord in de wereld en hoe dit door mensen wordt aangenomen – niet of nauwelijks, of juist van harte en met overgave.

Daar zou ik kunnen stoppen, boeken toe, máár u zit nu eenmaal in een kerk die bemand wordt door dominicanen, predikbroeders, een naam die we toch een beetje moeten waarmaken. Drie zaken zijn me opgevallen bij het mediteren van de parabel van de zaaier. Vooreerst dat deze parabel me door z'n duidelijkheid, en ook omdat deze ten treure toe wordt aangehaald, altijd met hetzelfde schilderij van Vincent Van Gogh ernaast

geplakt, eerst niet tot me leek te spreken. En door – schijnbaar – *niet* tot me te spreken, ging de parabel plots *toch* over mij. Want als ik zeg “het spreekt niet tot mij”, dan zit – in het geval van de heilige Schrift – het probleem er niet in dat “het niet spreekt”, maar zit het probleem bij het “tot mij”. Ik sta niet altijd open voor Gods Woord. Soms ben ik rotsig, ondiep, vol distels, dat wil zeggen: niet aandachtig genoeg, denkend aan wat ik straks ga eten of lezen, nog gefrustreerd over een werkontmoeting of een e-mail, enzovoort. Dan maak ik geen plaats in mezelf voor het Woord van God. Soms ook wordt Gods Woord louter met de bril van vandaag gelezen, zonder oog voor de context waarin het geschreven is, en zonder oog voor de goddelijke inspiratie ervan. Snel worden dan passages uitgegomd, bijvoorbeeld wegens te gewelddadig. Laat ons oppassen Gods Woord, geest en leven, al te snel volgens menselijke maatstaven te beoordelen (Thomas a Kempis). Gods Woord is tot ons gericht, en wat hier en nu niet *tot mij* spreekt, kan voor mijn buurman of -vrouw een onverwacht woord van heil en genezing zijn, een doorbraak in een levenssituatie die misschien geblokkeerd is. Want zo moeten wij het Woord Gods beluisteren: als woorden van heil voor mensen, vroeger en nu.

Een tweede zaak die me opviel: het zaad levert dertig-, zestig- en honderdmaal vrucht op. De getallen zijn natuurlijk bewust symbolisch gekozen. De twee laagste, dertig en zestig, zijn beide een veelvoud van drie, een getal dat voor volmaaktheid staat. Jezus zegt hiermee: wie zijn best doet Gods Woord te beluisteren en naar zijn geboden te leven, die zal heel wat prachtige vruchten voortbrengen. Maar hij vermeldt ook het honderdvoudige vrucht voortbrengen. Dit is een staaltje Bijbelse logica: slechts één iets is meer volmaakt dan volmaakt, en dat is volmaakt... plus één. Totale perfectie is drieëndertig maal drie – volmaaktheid maal volmaaktheid – plus één. De kudde van negenennegentig schapen is pas volmaakt als het éne verloren schaap, het honderdste, wordt teruggevonden. Jezus lijkt hiermee te willen waarschuwen tegen een moreel superioriteitsgevoel: ja, je draagt vruchten voort omdat je een goed leven leidt, maar weet dat de perfectie, de “plus één”, een genadegave van God is.

Ten derde roept de parabel van de zaaier ons op om zelf te zaaien. Op je eentje thuis blijven zitten is daarbij geen optie. Jezus ging zijn huis uit,

naar de waterkant, en daar stapte hij in een bootje om de menigte te onderwijzen. Dat bootje staat symbool voor onze kerk, de geloofsgemeenschap wereldwijd en door de tijden heen, waar Gods Woord tezamen wordt beluisterd en – met vallen en opstaan – uitgedragen. Laat ons dan verkondigers van Gods Blijde Boodschap zijn, maar wel verkondigers die weten dat ze zelf soms rotsgrond zijn, die weten dat ze Gods genade nodig hebben, en die regelmatig samenkomen in de boot die de kerk is om er samen Gods Woord te overwegen en zijn sacramenten te vieren. Amen.